

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๐/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ต.๕/๒๕๕๕

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

เรื่อง นายคูสิต เจริญกุลทรัพย์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า การกระทำของพันเอก ณรงค์ กิตติขจร อดีตผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ และจอมพล ถนอม กิตติขจร อดีตนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๐ และพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๒๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๓๐ วรรคสาม หรือไม่ และคำสั่งของจอมพล ถนอม กิตติขจร อดีตนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี ตามธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ มาตรา ๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๕ นายคูสิต เจริญกุลทรัพย์ (ผู้ร้อง) ได้เดินทางไปเกณฑ์ทหารร่วมกับคณะกรรมการตรวจคัดเลือกทหารกองเกินเข้าประจำการของจังหวัดฉะเชิงเทรา แต่มิได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ เนื่องจากผู้ร้องย้ายมารับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยเสนาธิการจังหวัดฉะเชิงเทราได้เพียง ๓ วัน ซึ่งการเกณฑ์ทหารได้ผ่านไปโดยไม่มีเหตุทุจริตหรือผิดปกติ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๕ พันเอก ณรงค์ กิตติขจร ขณะนั้นดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ และช่วยราชการในตำแหน่ง

- ๒ -

เลขาธิการฝ่ายความมั่นคงของคณะปฏิวัติ ได้สั่งให้เจ้าหน้าที่จับกุมตัวผู้ร้องมาควบคุมหรือขังไว้ที่กองบัญชาการคณะปฏิวัติ สนามเสือป่า แล้วย้ายไปคุมขัง ณ เรือนจำทหาร (ตึกดิน) ด้วยเหตุที่มีการกล่าวหาว่ามีบัตรสนเท่ห์ร้องเรียนกรรมการตรวจคัดเลือกทหารกองเกินเข้าประจำการในหน้าที่สัสดีจังหวัด อนุมัยอำเภอ และเสมียนสัสดีจังหวัด ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ พันเอก ณรงค์ กิตติขจร ได้เสนอเรื่องร้องเรียนดังกล่าวต่อจอมพล ถนอม กิตติขจร ขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะปฏิวัติและนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้มีคำสั่งตามธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ มาตรา ๑๗ ลงโทษจำคุกผู้ร้องมีกำหนด ๗ ปี ผู้ร้องเห็นว่า คำสั่งลงโทษจำคุกดังกล่าวเป็นโมฆะเนื่องจากการเสนอเรื่องร้องเรียนกระทำโดยไม่มีพยานหลักฐานหรือผู้เสียหาย ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ร้องได้โต้แย้งคัดค้าน ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อีกทั้งคำสั่งลงโทษจำคุกนั้นสั่งโดยขาดวิจาร์ณญาณ มีความผิดพลาด บกพร่อง ทำให้ผู้ร้องถูกควบคุมหรือขังโดยผิดกฎหมายหรือถูกจำคุกผิดไปจากคำพิพากษาของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๐ และไม่มีคำสั่งลงโทษจำคุกกรรมการตรวจคัดเลือกทหารกองเกินเข้าประจำการในตำแหน่งอื่น หากแต่มีคำสั่งลงโทษจำคุกสัสดีจังหวัด และคำสั่งลงโทษจำคุกผู้ร้องในฐานะผู้ช่วยสัสดีจังหวัดซึ่งมิใช่กรรมการหรือเจ้าพนักงานตามคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดละเชิงเทราตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๒๘ แต่อย่างใด

ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าการกระทำของพันเอก ณรงค์ กิตติขจร และจอมพล ถนอม กิตติขจร ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง หรือไม่ และการกระทำของบุคคลทั้งสองตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๒๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม หรือไม่ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเพื่อมีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ วรรคห้า เพิกถอนคำสั่งลงโทษจำคุกด้วยเหตุที่คำสั่งดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ ทั้งนี้ ผู้ร้องได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางและศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ต่อมาผู้ร้องยื่นหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือแจ้งผู้ร้องว่ากรณีไม่อาจเสนอ

- ๓ -

เรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญตามที่ร้องเรียนได้ และผู้ร้องยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งผู้ร้องว่าไม่อาจรับเรื่องร้องเรียนนี้ไว้พิจารณาได้

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง กำหนดว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ได้ นั้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

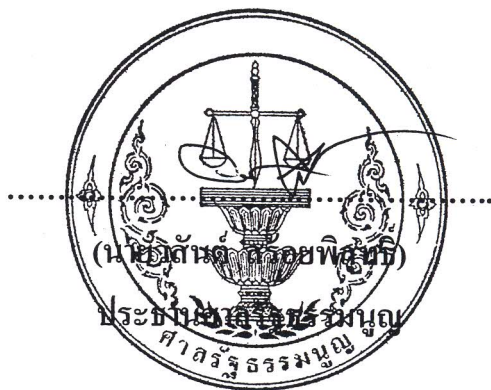
พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าการกระทำของพันเอก ณรงค์ กิตติขจร และจอมพล ถนอม กิตติขจร ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง หรือไม่ และ

- ๔ -

การกระทำของพันเอก ณรงค์ กิตติขจร และจอมพล ถนอม กิตติขจร ตามพระราชบัญญัติ
รับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๒๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม
หรือไม่ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ วรรคห้า
เพิกถอนคำสั่งที่ส่งลงโทษจำคุกผู้ร้องโดยอาศัยอำนาจตามธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พุทธศักราช ๒๕๑๕ มาตรา ๑๗ ด้วยเหตุที่คำสั่งดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗
หรือไม่ นั้น เป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลและเป็นการ
ขอให้พิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับคำสั่งซึ่งมิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๒ กรณีมิใช่เป็นการขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด จึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบ
ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

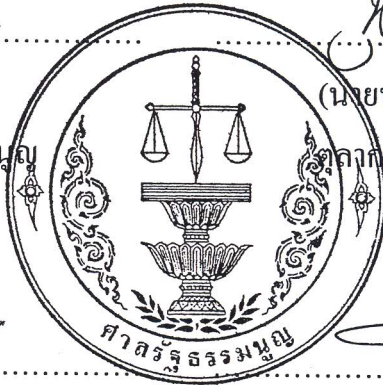
(คำสั่งที่ ๒๐/๒๕๕๕)

(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนรกิจ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ